

BIBLIOTEKA
SHTETL

83-1

72.

OLE JAKOVA

HEROJT EVIGUT

~~██████████~~ ~~██████████~~

Poemë

+1
21
KOLE JAKOVA

[Handwritten signature]

HEROJT E VIGUT

(Poemë)

BOTIM I GJASHTË

SHTËPIA BOTONJESE «NAIM FRASHËRI»

H

I

Ngjitet Velës varg përpjetë
çeta e vogël me pes' vetë;
gjith' petrita djem të letë;
djem të letë, djem të ri,
Ndoc Ded Marku u ka pri;
shtatin gjat' porsi selvi
synin pish', turrin duhi.
S'e lodh buka as s'e lodh moti,
zemra e ti fuçi baroti,
djal ma trim nuk ka Miloti.

Parzmin jasht' e kryet zbulue,
nën dor' pushkën n'zjarr gatue,
bombat var' i rrijn' kërcnue
n'rryp të gjan' për brez shtrëngue;
krahaqaf' prap nji rrÿp tjetër,
varg fishek't si dhamb' kulçedre,
kalon shtigje plot rreziqe,
malit t'Velës brigje brigje
na i bie Ndoci e an' për anë,
vrimë e skut' me sy i përlanë.

Djal i zoti Ahmet Haxhia
si zamak për kah iheshia,
syni i tij flakë e shkëndija,
shkollë e luft' ja msoi Partia.

Djal

Djal i gojës, djal me kokë,
fjala e tij nuk bie n'tokë.

Kur ze Meti t'kuvendojë,
s'ka fshatar, që mos t'a dojë,
fjala mjaltë i rrjedh për gojë;
fjala mjalt' zemra barot,
çka thotë aj, topi s'e lot.

Por nuk ka veç vetëm fjale
Met Haxhia, sokol djale;
kur asht puna me qindruë,
me i dal' m'anë o me mbarue,
idhtas Meti ather' sulmon,
kudo kris e bumbullon,
pushkë as top ma s'e ndalon.

Hydajeti djal leshjanë,
rrit' jetim pa bab' pa nanë,
strehve t'hueja flej pa ngranë,
mori malin për të letë
babë e nanë i gjeti n'çetë,
vlla e motër nga çdo anë
gjet ndër shokët partizanë.

Naim Gjylbegu e Ndoci i vogël
lind e rrit' të dy në Shkodër,
Ndoci i vogël fukara
rrit' me zor nëpër dynja.
Kur na duel Partia n'dritë
sa shpejt djemve u hapi sytë,
i than' Shkodrës: «lamtumirë!,
veç kur t'shifna n'Shqipni t'lirë!»

Ngjitet Velës varg përpjetë
çeta e vogël me pes' vetë

gjith petrita djem të letë.

— Kah po shkoni o partizanë?

— Duem me i dalë Mirditës mb'anë
shpi për shpi e stan për stan,
sihariqin me ia çue:
madh e i vogël m'u shtërngue,
flak' për flakë m'u djeg' n'gjerman,
s'ka ma dreq as kapidan,
që e ndal' turrin partizan.

«Sihariq, o moj Mirditë!
po na vjen e bardha ditë
ndër Ballkane kanë arritë,
kanë arrit' bijt e Leninit,
që i bijn paqën rruzullimit.

Ky ushtari sovjetik,
mbrujtun zemrën me çelik,
lufton natë e lufton ditë,
botën mbarë e ka çuditë,
kah i dërmon e i ndjek' si dhitë
urdi-zezat e Hitlerit,
tkurrë e ba dyfish prej tmerit
dhe u jep popujve liri,
siç po ngjan tek ne n'Shqipni.

Dredh gjermani mbush' me mni,
digj e vra e kap ku t'kapin,
don me dal' pa e la hesapin.

Por ushtria çlirimtare
lyp' hesap deri n'nji pare,
se s'jem' shpi e dalun fare,
as nuk jem' stan me bagti,
me na pre fashisti i zi,

3

4

5

por jem' trima xhet me xhet,
mjer kush vendin ne na nget,
se bash gjarpni ate e përket.

Ktu e pagoi turku dikur
porsi ai ujku me lëkurë,
jo ma sot që kem' Partinë,
n'ball të luftës kah na prinë.

Le ta thot' fashist taljani,
që 'i dekik rahat s'e bani,
zmbrapu natë e zmbrapu ditë,
hik prej pritet e bie n'pritë,
flak' iu dogj dheu për nën kambë,
der sa i erdh shpirti ndër dhambë,
e nji ditë coi duert përpjetë,
dorzoi armët për ibret.

S'del kollaj pra kndej gjermani,
për pa e la gjakun që bani,
s'del kollaj as kapidani,
kapidani me gjith' shokë,
për pa la hesap me kokë.

N'kamb' sokolat e Mirditës!
djempt e Fandit e t'Selitës,
ju gomsicash, bushkashjanë,
n'at' Orosh priten t'ua zamë,
nji për be me dal' mos t'lamë,
as gjerman, as kapidan,
ju prijn' shqipet partizan'!»

Kalon Velën për të letë
çeta e vogël me pes' vetë,
fill kah Vigu jan' drejtue
shok't e vet për me i takue.

Dielli i verës se ç'po i djeg,
hjeksi i Gjonit fort po i ndjek,
hap për hap e shtek për shtek.

II

Markagjoni n'at Orosh,

— Aman zot të ndah'na shndosh —
S'e ze gjumi natë as ditë,
Ishon kushtrimin nëpër Mirditë,
na ka mbledh' bashibuzukë,
ca katila e ca hajdutë;
me nazista lyp' derman,
me gjerman' han' n'nji kazan.

— Hajde, hajde or kapidan!
se ka burra sot Mirdita
djem të let' porsi petrita,
që kan' marr' malin përpjetë,
n'shkamb të that' i kan' foletë;
fort po i don ky pop'lli i vet:

Bardhok Biba e Ndrec Ndue Gjoka,
djem ma t'mir' nuk i mban' toka.
Bardhok Biba ka shum' shokë,
që t'i bajn' sarajet trokë.
Bardhok Biba ka Partinë
E Partia mbar' Shqipninë;
çiruen Matin e po vijnë,
del n'çardak vene dylbinë,
n'at' Bushkash shiko ushtrinë

Vlojn' brigadat porsi blettë,
kah po i shkojn' malit përpjetë

partizan' sokol me fletë.

Ku po shkojnë, o kapidan?

thon' se lypin strofllin tand,

se sarajet t'i kërkojnë,

t'i përbysin, t'i sheshojnë;

hie t'zez' bajn' mbi Mirditë,

bar e gjeth nuk lan' m'u rritë. —

Por pa e bam' edhe 'i gjak tjetër

s'don me ngordh' ky ujku i vjetër.

Pjetër Lleshi, qen zاغare,

nanë e babë e shet për pare,

ndër hajdut' si kumandar

kapidani e ka vu t'par'.

Ndër hajdut' bashibuzukë

ka vu pritë e na rri strukë;

kudo lajmin po ja ep

pritës s'Vigut shkrep për shkrep.

Hjeksi i Gjonit fjal' na bjen:

← Ndoc Ded' Marku po na vjen,

n'dalme t'Vigut për mb'atë anë,

vetë i pesti partizanë.

Kërkund shtegun mos t'ja lamë,

mos t'i vrasim por t'i zamë;

t'i turpnojm' nëpër Mirditë,

lidhun varg porsi bagtitë.

Erz e nder t'ua marrim fare,

mos t'u baj' ma lkuran'i pare.

Do t'i varim n'pik' të ditës,

t'i hyj tmera gjith' Mirditës,

t'i shof' plak e kalama,

kuj ndër mend mos t'i bie ma

me sha Gjonin për tradhti,
tue kndue kang' me qifteli,
tue marr malin, tue kalue
me Bardhokun tu' u bashkue.

7

Kapidani ka premtue:
urdhni n'vend mbasi t'jet' çue,
qofshi lir', qofshi bekue,
bini pre ku doni vetë,
ku ma e majme preja t'jetë,
ku ma e majme, ku ma e letë,
bini plaçk', merrni bagti,
n'arka' grash paj' e stoli,
n'hise s'due ksaj' her' m'u hi.—»

8

III

Ushton Vigu, gur e zall,
s'lidhen burrat për të gjallë,
s'lidhet Ndoci me gjithë shokë,
për pa i shkue gjaku për tokë,
për pa vdek' për pa mbarue,
n'vend Partis' fjalën m'ja çue.

Ta marr' vesh Mirdita mbarë,
Markagjon e kumandarë,
se luftarët e lirisë,
lidh për fjalën e Partisë,
s'i tremb pushka e tradhtisë;
s'i tremb pushka as s'i tremb deka,
plumbja ata kur po i preka,
nëpër mish e gjak s'po vekë

9

porse 'i depo plot po haska
shumë barot mbrend ajo paska,
vaj medet aty ku plaska.

N'dalme t'Vigut bri nji sheshi
i bzan çetës Pjetër Lleshi:

— Ndali, djem — o, kah po shkoni!
ka urdhnue kapidan Gjoni,
njato armë a po i dorzoni? —

Fjala mir' për pa mbarue,
fill për tok' çeta u rrzue,
gati arm't me ja fillue.

Ky Ndoc Deda djal'i squat
shikon vendin skut' për skutë,
mir' po e din se ku asht futë,
mir' po e shef se për gjithë anë
prita çetën e përlanë.

Shpejt ka brofun Ndoci n'kambë
pushkën ngref', bombën ndër dhambë.

Shok't e vet i ka shikue
t'gjith në kamb' për dek' gatue:

→ — Lejën shok' due me ma dhanë,
dy fjal' pritës me ja thanë
e mandej të vdesim tanë,
si â zakoni n'partizanë!

— Fol, o Ndoc, fole nji fjalë,
bombë fjala goje t'dalë!

— Qite kryet, or kapidan,

— thirri Ndoc, — në ta mban!

se dy fjalë due me t'i thanë:

«Këto arm', që kem' shtrëngue,
s'i kem' marr' për me i dorzue,